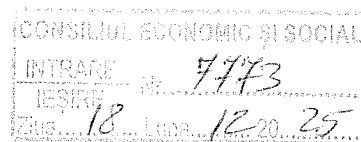

EXPUNERE DE MOTIVE

Evoluțiile climatului de securitate european și euroatlantic, în special în ceea ce privește problematica teroristă, migrația ilegală din zone cu potențial terorist, amenințările cibernetice și cele hibride constituie factori care impun actualizarea și consolidarea cadrului normativ privind asigurarea securității naționale.

Dinamica accentuată a fenomenelor transnaționale negative, cu potențial agresiv sau de amenințare la adresa securității, precum și accentuarea caracteristicilor transfrontaliere ale majorității amenințărilor, care în alte condiții aveau sorginte și arie de manifestare preponderent interne, fac necesară modificarea și completarea cadrului legislativ în domeniul securității naționale. Totodată, dezvoltarea de noi instrumente tehnologice, încorporarea progresului tehnologic în demersurile operaționale și necesitatea menținerii unui nivel ridicat de cooperare cu partenerii interni și externi în gestionarea riscurilor și amenințărilor reclamă o reglementare clară a mijloacelor și metodelor de acțiune disponibile autorităților cu atribuții în domeniu.

În acest sens, este necesară reglementarea expresă a posibilității serviciilor de informații și a celorlalte autorități competente de a crea, dezvolta, administra și utiliza baze de date, sisteme informatice și de comunicații, aplicații și alte resurse în mediul on-line, ca mijloace moderne de realizare a misiunilor în domeniul securității naționale. Consacrarea legislativă a acestor instrumente are rolul de a asigura atât eficiența operațională, cât și conformitatea cu principiul legalității și cu exigențele de previzibilitate a normei, astfel încât persoanele vizate să poată anticipa, într-o măsură rezonabilă, condițiile în care datele lor pot fi prelucrate în scop de securitate națională.

Concomitent, este necesară instituirea unor garanții ferme privind respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, cu asigurarea unui echilibru just și echitabil între nevoia de securitate și necesitatea protejării vieții private, a vieții intime, familiale și private, a onoarei și reputației persoanei. În contextul actual, marcat de utilizarea pe scară largă a tehnologiei informației în activitatea de informații și contrainformații, protecția datelor cu caracter personal dobândește un rol central.

1. Obligațiile pozitive rezultate din jurisprudența CEDO

Necesitatea stabilirii unui regim clar al prelucrării datelor cu caracter personal în activitatea de informații rezultă din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, în special din cauzele Rotaru împotriva României, Bucur și Toma împotriva României, Dumitru Popescu împotriva României, Acatrinei împotriva României. Curtea a constatat, în esență, încălcarea art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, reținând că prevederile interne privind deținerea și utilizarea de către servicii a unor informații referitoare la viața privată a persoanelor nu erau suficient de clare, previzibile și accesibile și nu erau însoțite de garanții adecvate împotriva arbitrariului.

Din aceste hotărâri decurg, pentru stat, obligații pozitive clare:

– obligația de a asigura o bază legală suficient de precisă și previzibilă pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în scop de securitate națională, incluzând definirea scopurilor, categoriilor de date și a categoriilor de destinatari;

reglementare reflectă realitatea operațională a ultimilor ani și elimină orice ambiguitate cu privire la legalitatea utilizării unor astfel de instrumente tehnologice în activitatea de informații, în limitele stabilite de lege.

Pe de altă parte, prin noile articole introduse după articolul 23, propunerea legislativă stabilește un cadru detaliat pentru prelucrarea datelor cu caracter personal în domeniul securității naționale. Sunt prevăzute:

- obligația autorităților de a prelucra datele cu bună-credință și cu respectarea dispozițiilor legale;
- limitarea colectării la scopuri de securitate națională, inclusiv în procedura de avizare prealabilă pentru acces la informații clasificate;
- obligația de a asigura exactitatea și, după caz, actualizarea datelor;
- obligația de verificare periodică a necesității păstrării datelor, la intervale care nu pot depăși 5 ani de la stocare;
- obligația de ștergere sau distrugere a datelor care nu au legătură cu vulnerabilități, riscuri sau amenințări la adresa securității naționale;
- reguli privind transmiterea, comunicarea și transferul datelor, limitate la îndeplinirea atribuțiilor legale ale autorităților de aplicare a legii sau ale altor autorități publice.

În plus, propunerea legislativă întărește controlul parlamentar asupra activității autorităților cu atribuții în domeniul securității naționale, prin atribuirea conferită comisiilor competente ale Camerei Deputaților și Senatului de a verifica modul de aplicare a procedurilor adoptate pentru implementarea noilor dispoziții și de a soluționa plângerile persoanelor care se consideră vătămate în drepturile sau interesele lor legitime.

Persoana nemulțumită de răspunsul comisiei parlamentare are, totodată, deschis accesul la instanța de contencios administrativ, ceea ce asigură o dublă garanție: control democratic și control judecătoresc, în concordanță cu exigențele CEDO și ale dreptului Uniunii Europene privind existența unor căi efective de atac.

4. Actualizarea contextului și a justificării de oportunitate

La nivel european și euroatlantic, ultimul an a evidențiat intensificarea amenințărilor hibride, inclusiv a campaniilor de dezinformare și a utilizării inteligenței artificiale generative în operațiuni de influență, precum și creșterea numărului și complexității atacurilor cibernetice asupra infrastructurilor critice. Aceste evoluții confirmă necesitatea ca autoritățile cu atribuții în domeniul securității naționale să dispună de instrumente tehnice moderne, dar și de un cadru normativ care să fixeze limite clare, garanții și mecanisme de control, pentru a preveni abuzurile.

Prin urmare, completarea Legii nr. 51/1991 în sensul propus este menită să:

- consolideze eficiența acțiunii autorităților în fața noilor tipuri de amenințări;
- transpună în legislația națională obligațiile asumate de România ca stat membru al Consiliului Europei și al Uniunii Europene în materia protecției vieții private și a datelor cu caracter personal;
- reducă semnificativ riscul unor noi condamnări la CEDO și al inițierii unor proceduri de infringement pentru nerespectarea standardelor europene în materie;

Tabel cu semnatarii propunerii legislative – LEGE
pentru completarea Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României

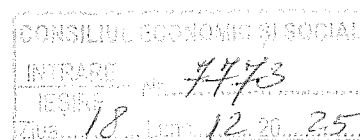
Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
Pauline Nicoleta	PNL	/
SIPOS SORIN G ABORCA NR	USR	
Bartan Stefan	Pace	
Loeob E. Ciprian	A.N.R.	
STROE HELIX	PD	
Corin Iulian	PAC	
Fils Iulian	PSD	
Bodea Marius	USR	
COZMA AARIAN	PNL	
Ciolatau Dragos	PNL	
WEBER MIHAIL	PSA	
MAICHERSCU MIRELA	PSD	
MINAROC CĂTĂLIN VIORDEL	PSA	

Tabel cu semnatarii propunerii legislative – LEGE

pentru completarea Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României

[illegible]

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru completarea Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României

Parlamentul României adoptă prezenta Lege:

Articol unic - Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 18 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 13, după litera e, se introduce o nouă literă e¹, cu următorul cuprins:

"e¹) să creeze, dezvolte, administreze și utilizeze baze de date, sisteme informatice și de comunicații, precum și aplicații și alte resurse în mediul on-line, în condițiile legii".

2. După articolul 23 se introduc opt noi articole, articolele 23¹ – 23⁸, cu următorul cuprins:

"Art. 23¹. - (1) Pentru asigurarea securității naționale, autoritățile prevăzute la art. 6 prelucrează, prin mijloace automate, precum și prin alte mijloace decât cele automate, date cu caracter personal care fac parte dintr-un sistem de evidență sau sunt destinate să fie incluse într-un asemenea sistem.

(2) Autoritățile prevăzute la art. 6 aplică măsurile tehnice și organizatorice specifice protecției informațiilor clasificate, astfel încât să prevină

Art. 23⁴ - Comisiile permanente competente pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității autorităților prevăzute la art. 6 verifică modul de aplicare a procedurilor emise în vederea implementării prevederilor art. 23¹.

Art. 23⁵ - Persoana care, în legătură cu o situație determinată, se consideră vătămată în drepturile sau interesele sale legitime prin nerespectarea, de către autoritățile prevăzute la art. 6, a obligațiilor prevăzute la art. 23², se poate adresa, în scris și motivat, comisiilor parlamentare prevăzute la art. 23⁴, în funcție de competența materială a acestora.

Art. 23⁶. – (1) Comisia parlamentară solicită autorității un punct de vedere în scris.

(2) În maximum 30 de zile de la data primirii solicitării, autoritatea comunică punctul său de vedere, care nu conține date și informații referitoare la:

- a) acțiunile, operațiunile sau activitățile operative;
- b) sursele de informare, metodele și mijloacele specifice;
- c) sediile și personalul instituției;
- d) procesele de avizare/revalidare a accesului la informații clasificate;
- e) alte date și informații care pot conduce la deconspirarea calității reale a cadrelor operative.

Art. 23⁷ -(1) În situația în care comisia parlamentară constată că sesizarea prevăzută la art. 23⁵ este neîntemeiată, o respinge și comunică persoanei soluția adoptată.

(2) În situația în care comisia parlamentară analizează sesizarea prevăzută la art. 23⁵ și constată că există elemente care necesită o investigare aprofundată, declanșează controlul parlamentar, respectiv sesizează organele de urmărire penală, după caz.

(3) Controlul parlamentar are ca obiectiv verificarea concordanței activității autorităților prevăzute la art. 6 cu Constituția României și cu prevederile legale în vigoare, cu respectarea secretului asupra mijloacelor și surselor de informare.